

ظهور در منزل قرآن

تألیف

محمد ظریف

تهران: ۱۳۹۲

سرسنانه	: طریف ، محمد ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدید آورنده	: شهرار مصر فراس محمد طریف
مشخصات نشر	: تهران : راه نیکان ، ۱۳۹۲ -
مشخصات ظاهری	: ۳۲۸ ص
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۹۸-۸۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
موضوع	: محمد بن حسن (عج) امام دوازدهم ق ۲۵۵ --- جنبه های قرآنی
موضوع	: مهدویت جنبه های قرآنی
موضوع	: مهدویت احادیث
موضوع	: مهدویت -- انتظار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ۴۸۶ م ۸۶ ۱۰۴ BP
رده بندی دیسی	: ۲۹۷:۱۵۶
شماره کتابخانه ملی	: ۳۰۶۰۶۸۴

نشر راه نیک
بخش امام شناسی

ظهور از منظر قرآن

تألیف: محمد ظریف

چاپ اول: ۱۳۹۲ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸ ۹۶۴-۲۹۹۸-۸۸-۳ ISBN: 978-964-2998-88-3

شماره ثبت مجوز: ۱۲۰۵۰۲۱ قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

سخن ناشر

سرچشمه من جوشن حکمت، علم و هر آنچه در انحصار رب جلیل می‌بود که از سینه پاک و مطهر حضرت ختمی مرتبت علیه السلام جوشیدن گرفته بود، عالمی را معذوب و شیدای خویش کرد لاجرم می‌بایست به اراده می‌شد از وجود نازنین در جریان و سریان باشد تا هم طالبان علم و حکمت ربانی را از زلال معرفت خویش آبلاب کند و هم چلچراغ آفرینش را روشن نگاه دارد. به لحاظ همین ضرورت لازمه خلق عالم الکون، حضرت ختمی مرتبت به اراده و امر الهی علی مرتضی السلام را که خدای تعالی در ماجرای مباحثه الکون بفرمود، بفرمود که با مسیحیان نجران نفس نفیس پیامبر اکرم معرفتی نمود، و رسول خدا صلی الله علیه و آله با علی علیه السلام عین نظیر من است به منصب جانشینی خود که خلافت الهی است منصوب کرد و در خطبه غدیر خم به این اشاره نمودند که جریان باطنی و روحانی انحصاری حضرتشان در دامان ولایت ائمه علیهم السلام ادامه می‌یابد و خدا آن که از یوم الغدیر تا به امروز بر پیمان غدیر برخلاف پیمان شکنان که با «حسبنا کتاب الله» و «ما هذا» از دادن به ختمی مرتبت در حضور نبی اکرم از غدیر و غدیریان راه جدا کردند معتقدند با به رفیق علیه السلام یوستن آن حضرت، سر حلقه فتیان عالم علی بن ابیطالب علیه السلام زمام امور ظاهر و باطن دین مبین را به دست گرفته و پس از حضرتش سلاله پاک او و فاطمه زهرا سیده زنان عالم یکی پس از دیگری به جانشینی تا نوبت زعامت آخرین ایشان که جان جانان، تکیه کائنات است و ائمه طاهرين علیهم السلام او را قائم آل محمد خوانده‌اند رسید.

وجود نازنینی که عناصر هستی و مختصات الهی و خصوصیت‌های انحصاری پیامبر خاتم و ائمه ماقبل خویش را در خود دارند و به همین امتیازی بی‌مثل و نظیر تقرب به حریم آن زمین کرده به تن مطهر، قرب گزیده را به مرتبه‌ای از مراتب ولایت الهی که ولایت رسول خدا در واقع ائمه طاهرين

معصومین علیهم السلام است شرافت می‌بخشد. حضرت امام صادق علیه السلام فرموده‌اند:

«بنا عرف الله و بنا عبدالله نحن الاولاء على الله و لولانا ما عبدالله»^(۱) یعنی: «اراده اولیای الهی [آنان که به محبت ناب خدای تعالی رسیده‌اند] بر محور اراده نبی اکرم و اهل بیت ایشان، [که] محور اصلی اراده‌های انسانی بوده، را در مسیر تکامل پرستش و تقرب مدیریت و راهبردی می‌کند.»

چنانکه انبیاء اولوالعزم که محور حرکت تاریخ و سرحلقه‌های تکامل ادیان و ظهور غیب در عالم انسانی هستند بر محور نبی اکرم صلی الله علیه و آله حرکت کرده‌اند طبق روایات میثاق نبوت خاتم پیامبران و ولایت اهل بیت علیهم السلام از انبیای الهی بیشتر از سایرین گرفته شده است حضرت امام باقر علیه السلام فرموده‌اند:

«... ولولوالعزم اولوالعزم انه (لانه) عهد اليهم في محمد و الاوصياء من بعده... و اجمع عزمهم على ان ذلك ذلك و الاقرار به»^(۲) یعنی: «پیامبران اولوالعزم به این عزم و قصد انحصار داده‌اند زیرا خداوند با آنها نسبت به [حضرت] محمد و ائمه و [حضرت] مهتاب و روش آنها عهد بسته است، این پیامبران آن را پذیرفتند و معتقد شدند و به مقامشان اقرار کردند»

آری حقیقت مقدس الهی که مستقر است به می‌شود در وجودشان قرار یافته و به همین دلیل است که انبیاء می‌توانسته‌اند مستقر امر الهی در وجودشان قرار دهند. چنانکه فرموده‌اند: «مستقرین فی امر الله»^(۳) هستند و انبیای الهی نیز مستقر در ولایت معصوم علیه السلام لذا محور تکامل تاریخ هستند. برای مثال، امتی که ذیل رسالت موسی کلیم الله حرکت می‌کند و از پیغمبر محشور می‌شوند، اگر به او مؤمن باشند که نیستند.^(۴) بی‌شک به نبی اکرم صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام مؤمن هستند، زیرا براساس دستور اکید او به پیامبر خاتم می‌گروند. پس محور اصلی تکامل و حرکت عالم به سوی قرب، اراده الهی است. از سوی دیگر بالاترین ظرفیت اراده‌ای که به اذن الله در جهان تصرف می‌کند وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام هستند که در تمامی عوالم و رسانای جهانند. ایشان در توکل، تفویض، رضا و تسلیم محض عمل می‌کنند، به نحوی که در حوزه تصرف خود هیچ‌گونه مجبور نیستند زیرا اختیار از آنها سلب نمی‌شود، و لذا در سطح نازل‌تر اراده‌های مخلوقات جمله اراده‌های

۱- بحار الانوار: ۲۶/۲۶۰

۲- بصائر الدرجات: جزء ثانی: ۷۰

۳- زیارت جامعه کبیره

۴- زیرا به تورات تحریف شده عمل می‌کنند.

انسانی نیز در تحولات جهان سهیم و دخیل هستند.

در این خصوص توجه به انحرافی عقیده‌ای که بعضی از سکولاریست‌های اعتقادی به آن دچار هستند ضروری است. آنها در آثار خود مدعی‌اند که جریان عصر ظهور، جریان تکامل اراده‌های انسان‌های مادی است که به تدریج با تجربیات خود و با رشد عقلانیت به کمال می‌رسند و آنچه به نام دوره ظهور و وجود مقدس حضرت امام قائم غائب - ارواحفاده - از آن یاد می‌شود، نماد دوره که اختیارات انسانی است، به اعتقاد آنها گویا انسان حقیقت عصر ظهور را رقم می‌زند و محور رسیدن به آن دوره است. عصر ظهور در نظر اینان فراتر از یک نظام لیبرال دموکراسی فراگیر جهانی با همان نام توسعه یافته کنونی تصور نمی‌شود؛ این عده گمان می‌کنند عصر ظهور، فقط عصر رفاه و عدالت مادی است. آنها عصر ظهور را برآیند اراده‌های آحاد جامعه دانسته اراده ولی الهی را در تحقق امر نادیده می‌گیرند که این خطرناک‌ترین انحراف است.

آنچه در عصر ظهور اتفاق می‌افتد در محور اراده ولی کل است البته اثبات این نکته نیازمند تبیین مباحث جامعه‌شناسی و فلسفی امام مهدویت است؛ در هرجمعی اراده ولی کل محور وحدت است. در جبهه حق یک ولی که در حقیقت آن عصر و ایام می‌باشد وجود دارد که تکامل تاریخ بر محور سجده و عبادت او رقم می‌خورد، عبادت الهی است که محور اصلی تکامل تاریخ است. ظهور غیب در عالم شهود، از طریق عبادت او واقع می‌شود و نقیض سایر اراده‌ها در ظهور این حقیقت اراده محوری نیست، محور اصلی تکامل، اراده ولایت تاریخی حق است که دارای ظرفیت دریافت حقیقت از عالم غیب و ظهور آن در عالم انسانی و مبدأ تحقق حقیقی عصر ظهور می‌باشند.

عصر ظهور واقعیت شگفت‌انگیزی است که به اعتقاد اسلام صاحب نظرانی چون جناب سید محمد مهدی میرباقری دوره اعتدال همه اراده‌های انسانی و حقیقت اراده‌های متعالی انسان و تحقق عدالت اجتماعی می‌باشد. و لذا مطالعات عمیق و کاملاً دقیق نتیجه داده است که در عصر ظهور نیز اصلاحات از لایه‌های عمیق اراده‌های انسانی آغاز می‌شود تا جایی که همه درجه‌ها به مرحله سجده و خضوع در مقابل خدای متعال می‌رسند، و همه کرامت‌های انسانی، حول محور تورات الهی از امام قائم غائب موجود موعود که در انتظار صحیح ظهور تعریفی جامع از بندگی و توحید است شکل می‌گیرد، نه براساس تفرعن و استکبار بلکه آنچه در عصر ظهور، اتفاق می‌افتد، ظهور بین الهی و حقیقت توحید و نبوت است «اللهم اظهر به دینک و سنة نبیک»^(۱)

عصر ظهور عصر ظهور دین ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله است و به تعبیر قرآن، عصر تجلی شمس حقیقت از امام عدل وارث پیامبران و امامان است: «والشمس وضحیها و القمر اذا تلیها و النهار اذا جلیها»^(۱)

در این آیه مبارکه شمس به رسول اکرم که در حقیقت شمس حقیقی همه کائنات و مثل نور الهی در همه عوالم خلقت هستند تفسیر شده است «وضحیها» پرتو حقیقت نبی مکرم و دین آن ذات اقدس بی مثل و نظیر می باشد که عالم را روشن می کند؛ «و النهار اذا جلیها» وجود مقدس امام زمان است که آن شمس را تجلی می دهند. به این اعتبار این شمس حقیقت، در دوره ظهور تجلی پیدا می کند. ظهور حضرت، ظهور مثل نور الهی است که در آن مشکات الهی در عالم انسانی و دنیا تجلی می یابد. لذا فرموده اند:

«و لی فی ذلک لعبرة لعلکم تفرقون» در این عصر اتفاق می افتد تحقق حقیقت توحید و ظهور جریان انوار الهی در جهان است. این حقیقت که از عالم بالا ظهور می یابد ناشی از تولی اراده ها به اراده الهی است که این امر باعث ظهور آن حقیقت می شود و محور آن هم وجود مقدس امام زمان است یعنی تکامل درویش عالم خلقت بلکه عالم بالا نشأت می گیرد قل ما یعلمک ربی لولا دعاؤکم^(۲) (۳)

به این اعتبار تعیین زمان ظهور که یکی از آن مطلع نیستند هر کس در هر مقامی ادعا کند سخنی بی پایه و اساس است. و بدون تردید امام زمان علیه السلام ادعای چنین اشخاص خیالباف یا مغرض و مأمور را همه فهم می نماید. چنانکه شخصی مدعی شد بود من تا زنده هستم ظهور را درک می کنم. از دنیا رفت و ظهوری ولو به ادعا تحقق نیفتاد. زیرا تعیین زمان ظهور در دست شیاطین انسان نما است که برای جهت دادن به مقاصد شوم خود که تأمین خواست استبداد جهانی باشد بر سر زبان ها می اندازند. پس برای فهم درست و صحیح معنای ظهور انسان باید در وعده های شیاطانی که یک جامعه تاریخی باطل را ایجاد کرده و بر محور ولایت اولیای طاغوت شمس گرفتاری می گیرد عبور کند به همین اعتبار نتیجه گرفته اند: «انتظار بای تفاوتی در مقابل مفاسد و انحرافات هیچ تصور غلط این که تا فساد عالم گیر نشود ظهور تحقق نمی یابد منافات دارد بلکه انتظار باید با آسایشی باشد و با شکی نیست شأن امام است و مبارزه با ظلم و فساد کنونی حاکم بر جهان است سپری شود» و به این معنای وجدان و

مطالبه‌ای که منجر به بصیرت، بیداری، رشد معنویت و...^(۱) بی‌انجامد و لذا معقول نیست ما در سراسر عمر خود که چه بسا به ظهور منجر نگردد، دست روی دست بگذاریم و همه آیات و روایات را به بهانه این که مامی خواهیم در ظهور تعجیل گردد کنار گذاشته وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را فراموش کنیم. علاوه در احادیثی که وظایف منتظران مشخص شده، همه جاسخن از تقوا، ورع، عفاف، دوری از گناه و قرب به خداوند است. امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «هر کس خشود می‌شود که از اصل باب قائم باشد، پس در حالی که منتظر است و به ورع و اخلاق نیکو عمل کند. اگر چنین شخص، پیش از ظهور بمیرد اجر او مانند کسی است که زمان ظهور را درک کرده است.» پس (در جهت نیکو ها) بکوشید و منتظر باشید. (این انتظار)، بر شما ای گروه رحمت شده^(۲) گوارا باد و لذا منتظر باید از سفاکی‌ها فرموده‌اند:

به گیتی بزن به نیکو نفس
قدم زن تو در راه نیکان و بس
آویزه گوش نماید. نیکان هم به تران وظیفه را در ایام غیبت امر به معروف و نهی از منکر دانسته، رواج دادن تقوا و ورع را شرط انتظار دانسته‌اند.

مدیر
نشر راه نیکان
۱۳۹۱/۲/۱۶

فهرست آیات

- سخن ۵
- مقدمه ۲۵
- بقره (۲)
- ۱- «هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ آمَنُوا وَرَفَعُوا الْفَيْثَ» ۲ و ۳ ۲۸
- ۲- «أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ» ۸۶ ۳۰
- ۳- «أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَرَدُّ إِذْ قَالَ يَبْنَؤُا مَا تَعْبُدُونَ...» ۱۳۳ ۳۱
- ۴- «أَيُّنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعاً» ۱۴۸ ۳۲
- ۵- «الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ» ۱ ۳۵
- ۶- «وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ» ۱۲۴ ۳۶
- ۷- «وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ» ۵ ۳۷
- ۸- «أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ» ۱۵۷ ۴۰
- ۹- «وَوَاقِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الَّذِينَ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا...» ۱۹۳ ۴۱
- ۱۰- «هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالصَّالِيكَةِ» ۲۱۰ ۴۳
- ۱۱- «إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَن شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي» ۲۴۹ ۴۳
- ۱۲- «كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِيْهِ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ» ۲۴۹ ۴۴
- ۱۳- «أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا...» ۲۵۹ ۴۵

۱۴- ﴿كَمْثَلِ حَتَّىٰ أَتَبَّتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَتَّىٰ﴾ «۲۶۱» ۴۷

آل عمران «۳»

۱۵- ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ﴾ «۹» ۴۹

۱۶- ﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِالْقِسْطِ﴾ «۱۸» ۵۰

۱۷- ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ «۱۹» ۵۱

۱۸- ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ...﴾ «۳۳ و ۳۴» ۵۳

۱- ﴿وَلَهُ اسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعًا وَ كَرْهًا﴾ «۸۳» ۵۴

۲۰- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَعَلْنَا لَكُمْ فِي دِينِكُمْ آيَاتٍ﴾ «۹۷» ۵۶

۲۱- ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي اتَّخَذُوا لِلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ آلِهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ «۱۴۰» ۵۸

۲۲- ﴿وَ لِيُمَخِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ يَمْحَقَ الْكَافِرِينَ﴾ «۱۴۱» ۵۹

۲۳- ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ بِاللَّهِ وَ تَكُونُوا مِنْ بِلَالٍ قَوْمٍ﴾ «۱۴۲» ۶۰

۲۴- ﴿مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَىٰ عَلَيْهِمْ حَتَّىٰ يَمِيزَ...﴾ «۱۷۹» ۶۱

۲۵- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا﴾ «۲۰۰» ۶۴

نساء «۴»

۲۶- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مِنْ بِلَالٍ قَوْمٍ...﴾ «۴۷» ۶۶

۲۷- ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ «۵۹» ۶۷

۲۸- ﴿وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ﴾ «۶۹» ۷۰

۲۹- ﴿لَوْ لَا أَخَّرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ «۷۷» ۷۱

۳۰- ﴿يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ﴾ «۱۳۰» ۷۳

۳۱- ﴿وَ إِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ﴾ «۱۵۹» ۷۴

مائده «۵»

۳۲- ﴿الْيَوْمَ نَبِّئُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِ﴾ «۳» ۷۶

- ۳۳- ﴿وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَآئِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا﴾ «۱۲» ۷۷
- ۳۴- ﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ﴾ «۱۴» ۷۹
- ۳۵- ﴿وَمَنْ أَخْيَاها فَكَأَنَّمَا أَخْيَا النَّاسَ جَمِيعًا﴾ «۳۲» ۸۰
- ۳۶- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ...﴾ «۵۴» ۸۱
- ۳۷- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْتَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ تُبَدِّلْكُمْ تَسْوِكُمْ﴾ «۱۰۱» ۸۲

انعام «۶»

- ۳۸- ﴿مَنْ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ﴾ «۲» ۸۴
- ۳۹- ﴿وَأَرْسَلْنَا سَمَكًا مِنْهُمْ مِذْرَآءً﴾ «۶» ۸۵
- ۴۰- ﴿إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَهْدِيَ الْقَوْمَ الضَّالِّينَ﴾ «۳۷» ۸۶
- ۴۱- ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا لَا يَتَذَكَّرُونَ فَمَتَّخَيْنَاهُمْ أَثْوَابَهُمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا...﴾ «۴۴» ۸۷
- ۴۲- ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ مِنْ خِزْيَانِهِ جُنُودًا يُفْرِقُونَ بَيْنَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَلَيْهِمْ الْبِرَّةُ﴾ «۶۵» ۸۸
- ۴۳- ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِكَاافِرِينَ﴾ «۸۹» ۸۹
- ۴۴- ﴿يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيَّاهَا لَمِ تَكَنْ أَمَتْ...﴾ «۱۵۸» ۹۰
- ۴۵- ﴿وَلَا تَرَوْا زُرَّةً وَزُرَّ أُخْرَى﴾ «۱۶۴» ۹۳

اعراف «۷»

- ۴۶- ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ﴾ «۵۳» ۹۴
- ۴۷- ﴿إِنْ أَضْرَبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا﴾ «۱۶۰» ۹۴
- ۴۸- ﴿فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ﴾ «۷۱» ۹۵
- ۴۹- ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنْ...﴾ «۹۶» ۹۷
- ۵۰- ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ «۱۲۸» ۹۹
- ۵۱- ﴿الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ...﴾ «۱۵۷» ۱۰۳
- ۵۲- ﴿وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ﴾ «۱۵۹» ۱۰۴

- ٥٣- ﴿الَسْتُ بِرَبِّكُمْ فَأَلُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ...﴾ «١٧٢» ١٠٥
- ٥٤- ﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي﴾ «١٨٧» ١٠٦

انفال «٨»

- ٥٥- ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ﴾ «٥» ١١٠
- ٥٦- ﴿وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ...﴾ «٧ و ٨» ١١١
- ٥٧- ﴿فَاتَّبِعُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾ «٣٩» ١١٢
- ٥٨- ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ «٧٥» ١١٣

توبه «٩»

- ٥٩- ﴿إِذْ أَنْذَرْنَا اللَّهَ رُسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ﴾ «٣» ١١٥
- ٦٠- ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتَلَوَّاهُ لَا يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا...﴾ «١٦» ١١٧
- ٦١- ﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نَارَ اللَّهِ أَنْ يُهْلِكُوا هُوبًا وَنَبَأُ اللَّهِ إِلَى النَّاسِ أَنْ يَمْسُكُ نُورَهُ﴾ «٣٢» ١١٨
- ٦٢- ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾ «٣٣» ١١٩
- ٦٣- ﴿فَاتَّبِعُوا الْمُرْسِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُكُمْ﴾ «٣٧» ١٢٤
- ٦٤- ﴿وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ «٣٤» ١٢٥
- ٦٥- ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي سَنِ الْأَوَّلِ﴾ «٣٦» ١٢٦

يونس «١٠»

- ٦٦- ﴿وَيَقُولُونَ لَوْ لَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ مَوْجُودٌ وَأَنزِلْ...﴾ «٢٠» ١٢٨
- ٦٧- ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ...﴾ «٤» ١٢٩
- ٦٨- ﴿أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِيَ﴾ «٣٥» ١٣٠
- ٦٩- ﴿وَإِنَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّعُكَ﴾ «٤٦» ١٣٢
- ٧٠- ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ «٤٨» ١٣٢
- ٧١- ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٌ أَوْ تَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ﴾ «٥٠» ١٣٣

۷۲- «أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» (۶۲)..... ۱۳۴

۷۳- «لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ» (۶۴)..... ۱۳۴

هود «۱۱»

۷۴- «وَلَمَّا أَخْرَجْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ» (۸)..... ۱۳۶

۷۵- «أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ» (۱۸)..... ۱۳۸

۷۶- «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْيَ إِلَىٰ رَبِّكَ شَدِيدٌ» (۸۰)..... ۱۳۹

۷۷- «مَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ» (۸۳)..... ۱۴۰

۷۸- «بَقِيَّةَ اللَّهِ لَكَ إِنَّ كُنْتُمْ مَوْصِنِينَ» (۸۶)..... ۱۴۲

۷۹- «ذَٰلِكَ يَوْمُ مَعْجَازِنَا لَهُمْ وَذَٰلِكَ يَوْمُ مَشْهُودٍ» (۱۰۳)..... ۱۴۴

۸۰- «وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَالْتَمِمْ فِيهِ» (۱۱۰)..... ۱۴۵

یوسف «۱۲»

۸۱- «فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ» (۵)..... ۱۴۷

۸۲- «أَتَيْتَكَ لَأَتَّيْتُكَ يَوْسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ» (۹)..... ۱۴۸

۸۳- «إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن تَقْدِرُونِ» (۱۴)..... ۱۴۹

۸۴- «حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَجْرُنَا» (۱۱۰)..... ۱۵۰

رعد «۱۳»

۸۵- «يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتْ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ» (۳۹)..... ۱۵۳

۸۶- «وَهُوَ شَدِيدُ الْمَحَالِ» (۱۳)..... ۱۵۴

ابراهيم «۱۴»

۸۷- «وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ» (۵)..... ۱۵۶

۸۸- «يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ» (۲۷)..... ۱۵۷

۸۹- «وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ» (۴۴)..... ۱۵۸

۹۰- ﴿وَسَكُنْتُمْ فِي مَسَاكِينِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ «۴۵» ۱۵۹

۹۱- ﴿وَإِنْ كَانَ مَكْرَهُمْ لِلتَّرْوَلِ مِنْهُ الْجِبَالُ﴾ «۴۶» ۱۵۹

حجر «۱۵»

۹۲- ﴿وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ﴾ «۱۷» ۱۶۱

۹۳- ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ * إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾ «۳۷ و ۳۸» ۱۶۲

۹۴- ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلمُتَوَسِّمِينَ * وَإِنَّهَا لَيْسَبِلِ مُقِيمٍ﴾ «۷۵ و ۷۶» ۱۶۴

۹۵- ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ﴾ «۸۷» ۱۶۶

نحل «۱۶»

۹۶- ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ فَلَا تَنْتَعِلُوهُ﴾ «۱» ۱۶۷

۹۷- ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تُلْهِمَ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ﴾ «۳۳» ۱۶۹

۹۸- ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَمْعًا يَمَانًا * لَإِذْ بَعَثَ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ﴾ «۳۸» ۱۶۹

۹۹- ﴿أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا الشَّيْءَ أَنْ يَنْصِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ...﴾ «۴۵» ۱۷۲

«۱۷»

۱۰۰- ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ ۱۷۴

۱۰۱- ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾ «۷» ۱۷۵

۱۰۲- ﴿وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ﴾ «۳۳» ۱۷۶

۱۰۳- ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا﴾ «۳۳» ۱۷۷

۱۰۴- ﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْامِهِمْ﴾ «۷۱» ۱۷۸

۱۰۵- ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾ «۸۱» ۱۷۹

كهف «۱۸»

۱۰۶- ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ «۱۰» ۱۸۱

۱۰۷- ﴿إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا﴾ «۸۴» ۱۸۱

۱۰۸ - ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾ «۹۸» ۱۸۳

مریم «۱۹»

۱۰۹ - ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ «۳۷» ... ۱۸۴

۱۱۰ - ﴿حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ...﴾ «۷۵» ۱۸۵

طہ «۲۰»

۱۱۱ - ﴿يَعْلَمَ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ «۱۱۰» ۱۸۷

۱۱۲ - ﴿يُحَدِّثُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ «۱۱۳» ۱۸۷

۱۱۳ - ﴿وَمَنْ يَدْعُ مَا إِلَهُهُم مِّنْ قَبْلِ فَتَسِيَّ وَلَمْ يَجِدْ لَهُ عِزًّا﴾ «۱۱۵» ۱۸۸

۱۱۴ - ﴿فَسَيَعْلَمُونَ...﴾ «۱۳۵» ۱۹۰

انبیاء «۲۱»

۱۱۵ - ﴿فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسْنَا إِذَا هُمْ بِهَا صُنُفٍ * لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا...﴾ ۱۹۱

۱۱۶ - ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنَّا مِنَّا بِدَقِيرٍ﴾ «...» ۱۹۲

۱۱۷ - ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ﴾ «۷۳» ۱۹۳

۱۱۸ - ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُ عِبَادِي﴾ «۱۰۵» ۱۹۴

حج «۲۲»

۱۱۹ - ﴿أَذِّنْ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾ «۳۹» ۱۹۶

۱۲۰ - ﴿الَّذِينَ إِن مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ...﴾ «۴۱» ۱۹۷

۱۲۱ - ﴿وَبَنِي مُعَظَّلَةٍ وَاقْصِرْ مَسِيدُ﴾ «۴۵» ۱۹۹

مؤمنون «۲۳»

۱۲۲ - ﴿فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ﴾ «۱۰۱» ۲۰۰

نور «۲۴»

۱۲۳ - ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ...﴾ «۳۵» ۲۰۱

١٢٤- ﴿قُلْ لَا تُقْسِمُوا طَاعَةً مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ «٥٣» ٢٠٣

١٢٥- ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي﴾ «٥٥» ٢٠٣

فرقان «٢٥»

١٢٦- ﴿الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ﴾ «٢٦» ٢٠٧

١٢٧- ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا﴾ «٥٤» . ٢٠٨

١٢٨- ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ «٦٣» ٢٠٩

شعراء «٢٦»

١٢٩- ﴿سَأُنَبِّئُ عَنْ عَلَنِهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ﴾ «٤» ٢١٠

١٣٠- ﴿تَقَسَّيْنَا مِنْهُمْ لَنَا خِفَتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ «٢١» . ٢١٣

١٣١- ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا كَانُوا يُوْعَدُونَ﴾ «٢٠٥ و ٢٠٦» ٢١٥

نمل «٢٧»

١٣٢- ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَا وَيَرْسِفُ السُّوءَ وَجَعَلَ لَكُمُ الْخُلَفَاءَ الْأَرْضِ﴾ «٦٢» . ٢١٦

نمل «٢٨»

١٣٣- ﴿وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِيْعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً﴾ «٥» ٢١٨

١٣٤- ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ «٨٣» ٢٢٠

عنكبوت «٢٩»

١٣٥- ﴿الْم * أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَبْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْقَرُونَ﴾ «١ و ٢» ٢٢٢

١٣٦- ﴿وَلَكِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ﴾ «١٠» ٢٢٣

روم «٣٠»

١٣٧- ﴿الْم * غَلَبَتِ الرُّومُ * فِي أَذْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَلَيْهِمْ...﴾ «١ - ٥» ٢٢٤

لقمان «٣١»

١٣٨- ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً﴾ «٢٠» ٢٢٥

سجدہ «۳۲»

۱۳۹- ﴿وَلَذِيْقَتُهُم مِّنَ الْعَذَابِ الْأَذْنٰى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ «۲۱» ۲۲۷

۱۴۰- ﴿يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ «۲۹» ۲۲۸

احزاب «۳۳»

۱۴۱- ﴿مُلْعُونِينَ أُنْمِثُوا نَفَقُوا أَخَذُوا وَفَتَلُوا ثَغِيْلًا﴾ «۶۱» ۲۲۹

سبا «۳۴»

۱۴۲- ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً﴾ «۱۸» ۲۳۲

۱۴۳- ﴿سِيرُوا فِيهَا لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِنَا وَتَأْمِنُوا بِهَا﴾ «۱۸» ۲۳۳

۱۴۴- ﴿وَلَوْ تَرَى إِذْ فَزَعُوا عَنِ نُفُوتٍ وَأَخَذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ «۵۱ و ۵۲» ۲۳۳

یس «۳۶»

۱۴۵- ﴿وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ حَيَّتْنَا وَخَرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ﴾ «۳۳» ۲۳۶

۱۴۶- ﴿يَا وَيْلَتَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا إِنَّهُ وَعْدٌ كَذِبٌ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾ «۵۲» .. ۲۳۷

ص «۳۸»

۱۴۷- ﴿أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ﴾ «۱۷» ۲۳۸

۱۴۸- ﴿هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ «۳۹» ۲۳۹

۱۴۹- ﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ * وَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ﴾ «۸۸» ۲۴۰

زمر «۳۹»

۱۵۰- ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾ «۶۹» ۲۴۱

۱۵۱- ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ﴾ «۷۴» ۲۴۲

غافر «۴۰»

۱۵۲- ﴿إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ «۵۱» ۲۴۳

فصلت «۴۱»

- ۱۵۳- ﴿لَنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ «۱۶» ۲۴۴
- ۱۵۴- ﴿أَنَّا نُمَوِّدُ فَوَاحِشَهُمْ فَأَمْسَحُوا الْعِمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ﴾ «۱۷» ۲۴۵
- ۱۵۵- ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ «۳۴» ۲۴۵
- ۱۵۶- ﴿سَرُّهُمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ «۵۳» ۲۴۷

شوری «۴۲»

- ۱۵۷- ﴿حَمَّ ؕ عَسَىٰ﴾ «۱ و ۲» ۲۴۹
- ۱۵۸- ﴿أَلَمْ يَكُن لِّلَّذِينَ لَمْ يَمَازُوا فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ﴾ «۱۸» ۲۵۰
- ۱۵۹- ﴿وَمَنْ كَانَ يُؤْتِيهِمُ الذَّنْبَ يُؤْتِيهِمُ الذَّنْبَ وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَّصِيبٍ﴾ «۲۰» ... ۲۵۱
- ۱۶۰- ﴿وَلَوْ أَنَّمَا أَفْضَلُ أَتَمَّ يَبْتَنَّهُمْ﴾ «۲۱» ۲۵۱
- ۱۶۱- ﴿وَيُحِقُّ الْحَقَّ كَمَا بِهِ﴾ «۲۴» ۲۵۲
- ۱۶۲- ﴿وَلَمَنِ اتَّقَصَّرَ بَعْدَ ظُلْمٍ فَابْتَغَىٰ مِنْهُ سَبِيلَ﴾ «۴۱» ۲۵۳
- ۱۶۳- ﴿خَاشِعِينَ مِنَ الذَّلِيلِ يَنْظُرُونَ﴾ «۴۵» ۲۵۳

زمر «۴۳»

- ۱۶۴- ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ﴾ «۲۸» ۲۵۵
- ۱۶۵- ﴿وَإِنَّهُ لَعَلَّمَ لِلشَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرْنَ بِهَا﴾ «۶۱» ۲۵۶
- ۱۶۶- ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً﴾ «۶۶» ۲۵۸

دخان «۴۴»

- ۱۶۷- ﴿فِيهَا يُفَرَّقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ﴾ «۴» ۲۵۹

جاثیه «۴۵»

- ۱۶۸- ﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ﴾ «۱۴» ۲۶۰

۱۸۳ - ﴿أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ «۲۲» ۲۸۵

صف «۶۱»

۱۸۴ - ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ﴾ «۴» ۲۸۷

۱۸۵ - ﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ﴾ «۸» ۲۸۸

۱۸۶ - ﴿وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ﴾ «۱۳» ۲۹۰

ملک «۶۷»

۱۸۷ - ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْحَبَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ﴾ «۳۰» ۲۹۱

قلم «۶۸»

۱۸۸ - ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ عَلَيْنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ «۱۵» ۲۹۵

حافه «۶۹»

۱۸۹ - ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَهْنًا مِمَّا آتَيْنَاهُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾ «۲۴» ۲۹۶

مارج «۷۰»

۱۹۰ - ﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ * لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ﴾ «۱ و ۲» ۲۹۸

۱۹۱ - ﴿إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا * وَرَأَاهُ قَرِيبًا﴾ «۷» ۲۹۹

۱۹۲ - ﴿وَالَّذِينَ يُضَدِّقُونَ الْيَوْمَ الدِّينَ﴾ «۲۶» ۳۰۰

۱۹۳ - ﴿خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي كَذَّبُوا عَنْ يَاسِينَ﴾ «۴۴» ۳۰۱

جن «۷۲»

۱۹۴ - ﴿حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا﴾ «۲» ۳۰۲

۱۹۵ - ﴿عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا * إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ﴾ «۲» ۳۰۳

مزمل «۷۳»

۱۹۶ - ﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ﴾ «۱۰» ۳۰۴

مدثر «۷۴»

- ۱۹۷- ﴿وَيُنَابِكَ فَطَهَّرَ﴾ «۴» ۳۰۵
- ۱۹۸- ﴿فَإِذَا تُفْرِ فِي التَّافُورِ﴾ «۸» ۳۰۵
- ۱۹۹- ﴿دَٰرِنِ وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا * وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا﴾ «۱۱ و ۱۲» ۳۰۷
- ۲۰۰- ﴿فَقَتِلَ كَيْفَ قَدَرٌ * ثُمَّ قَتِلَ كَيْفَ قَدَرٌ﴾ «۱۹ و ۲۰» ۳۰۸
- ۲۰۱- ﴿وَيُذَادُ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَزْنَابُ﴾ «۲۱» ۳۰۸
- ۲۰۲- ﴿كُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ﴾ «۴۶» ۳۰۹

نباء «۷۸»

- ۲۰۳- ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْيُفُوسُ فِي صُورٍ مِمَّا رَفَعُوا﴾ «۱۸» ۳۱۰

نکویر «۸۱»

- ۲۰۴- ﴿فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنُوسِ * إِنَّ سِرَّ النُّفُوسِ﴾ «۱۷ و ۱۸» ۳۱۱
- «۱۹»

- ۲۰۵- ﴿لَتَرْكَبَنَ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ﴾ «۱۹» ۳۱۳

طارق «۸۶»

- ۲۰۶- ﴿فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَهْلُهُمْ رُؤُودًا﴾ «۱۷» ۳۱۵

غاشیه «۸۸»

- ۲۰۷- ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ «۱» ۳۱۶

فجر «۸۹»

- ۲۰۸- ﴿وَالْفَجْرِ * وَلَيَالٍ عَشْرٍ * وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ * وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ﴾ «۱-۴» ۳۱۷

شمس «۹۱»

- ۲۰۹- ﴿وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا * وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاها * وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا﴾ «۱-۳» ۳۱۸

لیل «۹۲»

۲۱۰- ﴿وَ اللَّيْلُ إِذَا يَغْشَىٰ * وَ النَّهَارُ إِذَا تَجَلَّىٰ﴾ «۱ و ۲» ۳۱۹

قدر «۹۷»

۲۱۱- ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ... سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ ۳۲۱

بینه «۹۸»

۲۱۲- ﴿وَ ذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ «۵» ۳۲۲

عصر «۱۰۳»

۲۱۳- ﴿يُنْزِلُ فِي أَنْفُسِنَا الرُّوحَ مِنْ أَمْرِ رَبِّنَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ﴾ «۱ و ۲» ۳۲۳

نصر «۱۱۰»

۲۱۴- ﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ﴾ «۱» ۳۲۴

مقدمه

امام حسن (علیه السلام) خطاب به فرزندشان فرمودند:
 وَأَمَّا أَنْتُمْ أَهْلُ الطَّاعَةِ وَالْإِخْلَاصِ نُزَعِ إِلَيْكَ مِثْلَ الطَّيْرِ
 إِذَا أَمَّتْ أَوْ كَلِمَاتُهَا (۱)

پسرم، همانا دل هر کسی که فرمان بردار و با اخلاص همانند پرنندگان که
 به سوی آشیانه خویش می‌آیند، به سوی تو می‌کشد.
 نباید آرام نشست و نباید بی تفاوت بود کسی که آموخته‌ای دارد آرام نمی‌گیرد،
 به هر دری می‌زند و از هر کسی سراغ می‌گیرد. - یعقوب به فرزندانش
 فرمود:

«اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْمُرُوا بِنَحْوِ اللَّهِ» (۲)

قدمی بردارید، به جستجوی یوسف بپردازید، از لطف و حمایت و رحمت
 خداوند ناامید نباشید نباید از او و یاد او غافل شد، هرکجا احتمال می‌دهی بدی
 از او بجوئی و یا اثری از او ببابی باید به سوی آن بشتابی و البته پیش از هر جا
 باید او را درون قلبمان بجویم.

حضرت موسی بن جعفر علیه السلام فرموده‌اند:

يَغِيبُ عَنْ أَبْصَارِ النَّاسِ شَخْصَهُ وَ لَا يَغِيبُ عَنْ قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
ذِكْرَهُ.

اگر چه شخص او از دیدگان مردم پنهان است، یاد او از دل‌های اهل ایمان بیرون نمی‌رود.^(۱)

روشن است که هر قلبی شایستگی ندارد پذیرای حضرت بقیة الله باشد، باید دل را از هر گونه آلودگی پاک کرد، و هر چه با محبت او سازش ندارد، از آن بیرون نمود، باید دل را از بیگانه تهی ساخت، اگر این زمینه را فراهم نمود، و او در قلب من حکمت کند بدون تردید می‌کشاند مرا به آنجا که خاطر خواه اوست. به راهی می‌روم که مولایم در آن گام بر می‌دارد...

کربلا یکی از کربلای مقدّسی است که بوی عطر حجت خدا را در آن می‌توانم استشمام نمایم. حرم با صفای امیر المؤمنین علیه السلام جایی است که می‌توان رد پای مولایم را در آنجا ببایم. اسرار مقدّس حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام بقعه مبارکی است که نفس‌های پاک مولایمان جا را حال و هوای خاصی بخشیده است. سامرا و سرداب مقدّس، مسجد کوفه و مسجد سامرا هر کدام زمزمه‌های مناجاتش را در خود نهفته دارند. مدینه، در کنار بقیع می‌توان صدای ناله او را شنید، مکه در اطراف بیت الله الحرام می‌توان امدادهای غیبی او را در محاسن و مجالسی که جمعی از دوستان و شیعیان حضرتش به یاد او و ذکر فضائل و مناقب او می‌نویسند، می‌توان حضور آن حضرت را احساس نمود. در محافل که عده‌ای دلسر نمی‌یاد مصائب اجداد طاهرینش حلقه ماتم می‌زنند و اشک غم از دیدگان فرو می‌ریزند جلوات حضرتش را می‌توان مشاهده کرد.

۱- کمال الدین: ج ۲، ص ۳۶۸؛ بحار: ج ۵۱، ص ۶۴؛ کفایة الاثر: ص ۲۷۰؛ تفسیر برهان: ج ۴، ص ۳۷۶.

در کتاب خدا می‌توان او را جستجو نمود، چه بسیار از آیات قرآن که دلیل و راهنمای انسان به سوی قیام با شکوه آن حضرت و یا اوضاع زمان ظهور و یا اوصاف اصحاب و یاران آن حضرت می‌باشد.

دانشمندان و محققان با زحمات فراوان خویش این آیات مبارکه را به صوت مستقل و یا در ضمن کتاب‌های خویش جمع آوری نموده‌اند و از این راه خدمتی بزرگ فرهنگ مهدویت نموده‌اند.

ما پس از ترجمه کتاب ارزشمند «الهدایة القرآنیة إلى ولاية الامامیة» که در آن علامه بزرگوار ماظم بحرانی آیاتی را که دلالت بر ولایت اهل بیت علیهم‌السلام دارند جمع آوری نمودیم به فضل الهی به ترجمه کتاب دیگری از آن مرحوم به نام «المحجّة فی ما نزل فی الحجة» بقیق یافتیم، البته کار خود را منحصر به آن کتاب ننمودیم و در این راستا از کتاب‌های دیگری که در این زمینه نوشته شده مانند «بحار الانوار» «عوالم العلوم» و «معاد الاحادیث الامام المهدی علیه‌السلام» و... استفاده کردیم، خداوند را بر این متنی که بر ما نازل فرمود، کریم و از درگاه پرفیض او برای همه کسانی که به نوعی به مکتب اهل بیت علیهم‌السلام خدمت نموده‌اند و در حفظ و نشر آثار گران بهای آنان کوشیده‌اند اجر و پاداش جزیل و جلال داریم. و در خاتمه بر خود لازم می‌دانم از مدیر محترم نشر راه نیکان و همکاران که مشوق ما در جمع آوری این اثر بوده‌اند تشکر نموده و از خداوند بزرگوار طلب بیشتر برای ایشان تقاضا نمایم.

م. م. م.
محمد طریف